

ŽMOGAUS TEISIŲ IR PAGRINDINIŲ LAISVIŲ APSAUGOS KONVENCIJOS PROTOKOLAS NR. 16

2013 m. spalio 2 d., Strasbūras

Preambulė

Valstybės, Europos Tarybos narės, ir kitos 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – Konvencija) Aukštosios Susitariančiosios Šalys, šio Protokolo signatarės,

atsižvelgdamos į Konvencijos nuostatas ir visų pirma į jos 19 straipsnį, kuriuo įsteigiamas Europos Žmogaus Teisių Teismas (toliau – Teismas);

manydamos, kad Teismo kompetencijos praplėtimas suteikiant įgaliojimą teikti konsultacines išvadas dar labiau sustiprins Teismo ir nacionalinių valdžios institucijų sąveiką ir taip padės geriau užtikrinti Konvencijos nuostatų įgyvendinimą vadovaujantis subsidiarumo principu;

atsižvelgdamos į Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos 2013 m. birželio 28 d. priimtą Nuomonę Nr. 285 (2013),

susitarė:

1 straipsnis

1. Aukštosios Susitariančiosios Šalies aukščiausieji teismai ir tribunolai, nurodyti vadovaujantis 10 straipsniu, gali prašyti Teismo pateikti konsultacines išvadas dėl principinių klausimų, susijusių su Konvencijoje ar jos protokoluose apibrėžtų teisių ir laisvių aiškinimu ar taikymu.

2. Prašantysis teismas ar tribunolas gali prašyti konsultacinės išvados tik tada, kai tai susiję su jo nagrinėjama byla.

3. Prašantysis teismas ar tribunolas turi pagrįsti savo prašymą ir pateikti atitinkamų teisinę ir faktinę informaciją apie nagrinėjamą bylą.

2 straipsnis

1. Penkių Didžiosios kolegijos teisėjų komisija, atsižvelgdama į 1 straipsnį, nusprendžia, ar patenkinti prašymą dėl konsultacinės išvados. Komisija pateikia bet kokio atsakymo patenkinti prašymą motyvus.

2. Jei komisija patenkina prašymą, Didžioji Kolegija pateikia konsultacinę išvadą.

3. Pirmesnėse šio straipsnio dalyse nurodytais atvejais teisėjas, išrinktas nuo Aukštosios Susitariančiosios Šalies, kurios teismas ar tribunolas prašo konsultacinės išvados, *ex officio* yra

komisijos ir Didžiosios Kolegijos narys. Jei tokio teisėjo nėra arba jei jis negali dalyvauti, teisėjo teisėmis dalyvauja Teismo pirmininko iš anksčiau tos Šalies pateikto sąrašo parinktas asmuo.

3 straipsnis

Europos Tarybos žmogaus teisių komisaras ir Aukštoji Susitariančioji Šalis, kurios teismas ar tribunolas prašo konsultacinės išvados, turi teisę raštu pateikti pastabas ir dalyvauti bet kuriame posėdyje. Teismo pirmininkas tam, kad būtų tinkamai vykdomas teisingumas, gali pakviesti ir bet kurią kitą Aukštąją Susitariančiąją Šalį ar asmenį raštu pateikti pastabas ar dalyvauti bet kuriame posėdyje.

4 straipsnis

1. Konsultacinės išvados turi būti motyvuojamos.
2. Jei konsultacinės išvados visiškai ar iš dalies neišreiškia vieningos teisėjų nuomonės, kiekvienas teisėjas turi teisę pateikti atskirąją nuomonę.
3. Konsultacinės išvados pateikiamos prašančiajam teismui ar tribunolui ir Aukštajai Susitariančiajai Šaliai, kurios teismas ar tribunolas paprašė konsultacinės išvados.
4. Konsultacinės išvados turi būti skelbiamos.

5 straipsnis

Konsultacinės išvados nėra privalomos.

6 straipsnis

Aukštosios Susitariančiosios Šalys laiko šio Protokolo 1–5 straipsnių nuostatas papildomais Konvencijos straipsniais ir atitinkamai taiko visas Konvencijos nuostatas.

7 straipsnis

1. Šis Protokolas teikiamas pasirašyti Konvencijos Aukštosioms Susitariančiosioms Šalims, kurios gali išreikšti savo sutikimą būti saistomos Šio Protokolo jį:

- a) pasirašydamos be išlygų dėl ratifikavimo, priėmimo ar patvirtinimo arba
- b) pasirašydamos su ratifikavimo, priėmimo ar patvirtinimo sąlyga ir vėliau ratifikuodamos, priimdamos ar patvirtindamos.

2. Ratifikavimo, priėmimo ar patvirtinimo dokumentai deponuojami Europos Tarybos generaliniam sekretoriui.

8 straipsnis

1. Šis Protokolas įsigalioja pirmąją kito mėnesio dieną praėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kai vadovaudamosi 7 straipsnio nuostatomis dešimt Konvencijos Aukštųjų Susitariančiųjų Šalių išreiškia savo sutikimą būti saistomos šio Protokolo.

2. Kiekvienos Aukštosios Susitariančiosios Šalies, kuri vėliau pareikš sutinkanti būti saistoma šio Protokolo, atžvilgiu Protokolas įsigalioja pirmąją kito mėnesio dieną po tos dienos, kai vadovaudamasi 7 straipsnio nuostatomis ji išreikš savo sutikimą būti saistoma šio Protokolo.

9 straipsnis

Dėl šio Protokolo nuostatų negali būti daroma jokių išlygų pagal Konvencijos 57 straipsnį.

10 straipsnis

Kiekviena Konvencijos Aukštoji Susitariančioji Šalis, pasirašydama šį Protokolą arba deponuodama jo ratifikavimo, priėmimo ar patvirtinimo dokumentus, Europos Tarybos generaliniam sekretoriui adresuotame atitinkamame pareiškime nurodo teismus ir tribunolus, kuriuos ji paskiria pagal šio Protokolo 1 straipsnio 1 dalį. Šis pareiškimas gali būti keičiamas bet kada vėliau tokia pat tvarka.

11 straipsnis

Europos Tarybos generalinis sekretorius praneša valstybėms, Europos Tarybos narėms ir kitoms Konvencijos Aukštosioms Susitariančiosioms Šalims apie:

- a) kiekvieną pasirašymą;
- b) kiekvieną ratifikavimo, priėmimo ar patvirtinimo dokumento deponavimą;
- c) kiekvieną šio Protokolo įsigaliojimo pagal 8 straipsnį datą;
- d) kiekvieną pagal 10 straipsnį padarytą pareiškimą;
- e) kiekvieną kitą aktą, pranešimą ar pareiškimą, susijusius su šiuo Protokolu.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šį Protokolą.

Priimta 2013 metų spalio 2 dieną Strasbūre anglų ir prancūzų kalbomis. Abu tekstai yra autentiški ir vienu egzemplioriumi deponuojami Europos Tarybos archyvuose. Europos Tarybos generalinis sekretorius kiekvienai valstybei, Europos Tarybos narei, ir kitoms Konvencijos Aukštosioms Susitariančiosioms Šalims siunčia patvirtintas jų kopijas.